

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВО КОМПАНІЙ ЄС

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Міжнародне та європейське право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 10 жовтня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Право компаній ЄС
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, завідувач кафедри цивільного права, професор
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	alla.zelisko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства Європейського Союзу, а також практика реалізації відповідних норм Директив та Регламентів Ради Європейського Союзу, що регулюють порядок створення, діяльності та припинення компаній у межах цього світового співтовариства.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <p>Змістовий модуль 1. Загальні положення права компаній в ЄС.</p> <p>Змістовий модуль 2. Правовий статус компаній та членство в компаніях в ЄС.</p> <p>Компанії та корпорації, які створюються і діють в межах ЄС є ґрунтовно відмінні між собою. Вказане зумовлене тим, що наднаціональний рівень законодавства ЄС, який базується на Договорах, Директивах та Регламентах, спрямований на встановлення загальних трендів регулювання діяльності компаній, серед яких: досконалий механізм розкриття інформації про компанію, регулювання конфлікту інтересів в компанії та афілійованих осіб, охороні і захисті прав та інтересів кредиторів компанії тощо. Інші питання, в тому числі і перелік конкретних організаційно-правових форм компаній у кожній державі, належить до компетенції національного рівня законодавства окремих держав-учасниць ЄС. Відповідно, особливістю права компаній ЄС є регулювання означених відносин у двох площинах: національній та наднаціональній.</p> <p>Процеси трансформації законодавства про компанії в рамках ЄС, що ініціюються Парламентом та Радою комісії ЄС, визначають потребу підвищеної уваги до тих інституцій, що входять до зазначеної дисципліни, так як відображають основні світові тренди у регулюванні діяльності компаній у провідних державах світу.</p> <p>Гармонізація охоплює такі сфери: захист інтересів акціонерів та їх права, правила щодо поглинання компаній, розкриття інформації про філії, злиття, поділу, мінімальні правила для одноосібних товариств з обмеженою відповідальністю, фінансова звітність, бухгалтерський облік, легший та швидший доступ до інформації про компанії.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають: Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016) - OJ C 202 (2016); Charter of Fundamental Rights of the European Union (2016) - OJ C 202 (2016); Statute for a European Company (Societas Europaea, SE); Worker involvement in the European Company (Societas Europaea, SE) Council Directive 2001/86/EC of 8 October 2001; Statute for a European Cooperative Society</p>	

Council Regulation (EC) No. 1435/2003 of 22 July 2003 on the Statute for a European Cooperative Society (SCE); Worker involvement in the European Cooperative Society (SCE) Council Directive 2003/72/EC of 22 July 2003; First Council Directive – Disclosure and the validity of obligations entered into by, and the nullity of, companies with limited liability First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968; Second Council Directive – The formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital Second Council Directive 77/91/EEC of 13 December 1976; Third Council Directive – Domestic mergers of public limited liability companies Council Directive 78/855/EEC of 9 October 1978 based on Article 54(3)(g) of the Treaty concerning mergers of public limited liability companies; Fourth Council Directive - Annual accounts of companies with limited liability Council Directive 78/660/EEC of 25 July 1978 based on Article 54(3)(g) of the Treaty on the annual accounts of certain types of companies; Sixth Council Directive - Division of public limited liability companies Council Directive 82/891/EEC of 17 December 1982 based on Article 54(3)(g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies; Seventh Council Directive - Consolidated accounts of companies with limited liability Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 based on Article 54(3)(g) of the Treaty on consolidated accounts; Eighth Council Directive - Qualifications of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents Council Directive 84/253/EEC of 10 April 1984 based on Article 54(3)(g) of the Treaty on the approval of persons responsible for carrying out the statutory audits of accounting documents; Tenth Directive - Cross-border mergers of limited liability companies Directive 2005/56/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on cross-border mergers of limited liability companies; Eleventh Council Directive - Disclosure requirements in respect of branches Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another state; Twelfth Council Directive - Single-member private limited liability companies Twelfth Council Directive 89/667/EEC of 21 December 1989 on single-member private limited liability companies; Thirteenth Council Directive - Takeover bids European Parliament and Council Directive 2004/25/EC of 21 April 2004 on takeover bids; Directive (EU) 2017/1132 of the EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law (codification); European Model Companies Act.

Дисципліна «Право компаній ЄС» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі юриспруденції. Вивчення дисципліни дозволить сформуванню у здобувачів системні і комплексні знання стосовно поняття корпорацій у праві Європейського Союзу, їх окремих видів; особливостей регулювання статусу окремих видів корпорацій у світовій спільноті, порядку їх виникнення, зміни і припинення тощо. Засвоєння здобувачами знань в галузі права компаній Європейського Союзу забезпечить формування у здобувачів навиків щодо практичного застосування норм законодавства, які регулюють правовий статус окремих їх видів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Право компаній ЄС» є формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері права компаній ЄС на підґрунті глибокого розуміння природи приватноправових інститутів європейського співтовариства, системи юридичних знань для професійного застосування європейського законодавства наднаціонального та національного рівня на практиці.

Основними цілями вивчення дисципліни «Права компаній ЄС» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм європейського законодавства наднаціонального та національного рівня, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання

практичних проблем, які виникають у процесі застосування норм європейського законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	081 Право	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Meaningful Module 1. General provisions of the Company Law in the European Union.

Правова основа регулювання компаній в ЄС. Особливості правозастування.	2	2	7
Тема 2. Правосуб'єктність компаній. Типи та види компаній в ЄС.	2	2	7
Тема 3. Створення компаній в ЄС.	2	2	6
Тема 4. Припинення компаній в ЄС шляхом реорганізації.	-	2	6
Тема 5. Припинення компаній в ЄС шляхом ліквідації.		2	6
Meaningful Module 2. Legal status of the company and the members of the company.			
Тема 6. Право участі в компаніях, права та обов'язки учасників компаній в ЄС.	2	2	7
Тема 7. Правовий режим майна компаній в ЄС.	2	2	7
Тема 8. Корпоративне управління компаніями в ЄС.	2	2	7
Тема 9. Акції, частки у статутному капіталі та їх оборотоздатність.	-	2	7
	ЗАГ.:	12	18
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p> <p>Підсумковий бал з навчальної дисципліни, яка завершується заліком, розраховується та виставляється викладачем на останньому семінарському занятті та складається з суми підсумкового балу за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 45 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 50 балів), балу за самостійну роботу (максимально 5 балів).</p> <p>Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).</p>		
Вимоги до письмової роботи	<p>Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачем та затверджується на засіданні кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 20 балів, 2 коротких запитання нормативного змісту, які оцінюються по 10 балів, і терміни, які оцінюються у 10 балів. Максимальний бал за модульну контрольну роботу становить 50.</p>		

	<p>Для отримання додаткових балів здобувачі можуть виконувати індивідуальну роботу та/або брати участь у науковій роботі (максимально 10 балів). Види та приклади підготовки індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять передбачає, що поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять.</p> <p>Підсумковий бал за семінарські (практичні, лабораторні) заняття (максимально 45 балів) виставляється здобувачу в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні, лабораторні) заняття, самостійну роботу, в тому числі оцінок за відпрацьовані заняття, помноженим на коефіцієнт 9 (заокругленим до цілого). (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль - залік. Бал за підсумкову модульну контрольну роботу становить максимальнo 50 балів.</p> <p>Якщо здобувач виконав усі види робіт, передбачені Силабусом та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік).</p> <p>Перескладання семестрового заліку проводиться окремим заняттям за е-розкладом в письмовій, усній чи змішаній формі здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів) або мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання).</p> <p>Залік проводиться в письмовій формі та передбачає виконання письмової залікової роботи. Заліковий білет включає три питання теоретичного характеру та термінологічне завдання. Описові питання оцінюються у 15 балів кожне і термінологічне завдання – у 5 балів. Максимальний бал за залікову роботу – 100.</p> <p>Залік також може проводитися у тестовій формі з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/, що передбачає розв'язання 20 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 5 бали.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Письмові роботи:</p> <p>Планується виконання здобувачами модульної контрольної роботи, письмових завдань для самостійного опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи здобувачів денної та заочної форми навчання), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором здобувача) (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ) – Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</p>	

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта.

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Brenda Hannigan. Company Law (Право компаній). Oxford University Press. 2012. 747 р.
2. Nicholas Bourne. Bourne on Company Law (Про право компаній). 2011. 372 р.
3. Paul Davies. Introduction to Company Law (Вступ до права компаній). Oxford University Press. 2010. 322р.
4. Florian Haase. Internationales und Europäisches Steuerrecht (Міжнародне та Європейське податкове право). 2012. 326 р.
5. Katharina Vera Boesche. Wettbewerbsrecht (Конкурендне право). 2010. 428 р.
6. Roland Bieber. Die Europäische Union (Європейський Союз). 2016. 328 р.
7. Fazio, Silvia. The Harmonization of International Commercial Law. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2007. 2014. 428 р.
8. Gómez Pomar, Fernando. The Harmonization of Contract Law Througheuropean Rules: A Law and Economics Perspective. Indret: Revista Para El Análisis Del Derecho. 2008.
9. Кологойда О.В., Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М. Корпоративне право Європейського Союзу : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К. 2023. 392 с.
10. Nakagawa, Junji. International Harmonization of Economic Regulation. Oxford: Oxford University Press, 2011.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках, розмічених на сайті кафедри (<https://kcp.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/>):

Зеліско А. В. Право компаній ЄС: методичні вказівки і завдання для підготовки до семінарів та забезпечення самостійної роботи для здобувачів 4-го курсу денної та заочної

форми навчання спеціальності 081 Право Освітня програма «Міжнародне та європейське право». Івано-Франківськ, 2024.

Викладач _____ проф. Алла ЗЕЛІСКО